

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงเอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยมีวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเชิงเอกสาร เป็นวิธีการที่ใช้เพื่อศึกษาประวัติ สภาพความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพ ความเชื่อวัฒนธรรมประเพณี และข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้องกับชาวส่วย เขมร โดยใช้แหล่งข้อมูล ดังต่อไปนี้

หอเอกสารแห่งประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วัฒนธรรมจังหวัดสุรินทร์

กองวิจัยและประเมินผล กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

หอสมุดมหาวิทยาลัยศิลปากร

เอกสารจากสำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ

2. การวิจัยเชิงสำรวจ เป็นวิธีการที่ใช้เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิต และความต้องการทางการศึกษาทุกรูปแบบ ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบสอบถาม การสังเกต การสำรวจสภาพแวดล้อมทั่วไป ตลอดจนการบันทึกภาพถ่าย ซึ่งผู้วิจัยเข้าไปทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

ในการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยมีวิธีและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ชาวส่วยเขมรซึ่งตั้งบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านแจงแมง และบ้านชำ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ การเลือกหมู่บ้านที่ศึกษานี้ ผู้วิจัยได้ทำการสำรวจเบื้องต้นที่อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ เมื่อวันที่ 22 - 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2530 พบว่า มีหมู่บ้านที่มีประชากรเป็นชาวส่วยเขมรทั้ง 2 หมู่บ้าน คือ บ้านแจงแมง และบ้านชำ หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มที่จะศึกษาข้อมูล โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากกลุ่มต่อไปนี้

ก. นักเรียน เลือกนักเรียนชาวส่วยเขมรที่ที่พักอาศัยอยู่ในบ้านแจงแมง และบ้านชำ และกำลังศึกษาอยู่ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในโรงเรียนบ้านชำ ปีการศึกษา 2530 เพื่อศึกษาถึงความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต โดยศึกษาจากนักเรียนทั้งหมด ซึ่งมีจำนวน 100 คน แยกเป็น

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 44 คน

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 56 คน

ข. ผู้ปกครอง เลือกศึกษากลุ่มผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ที่เป็นชาวส่วยเขมรโรงเรียนบ้านชำที่ได้เลือกมาในข้อ ก ทั้งหมด มีจำนวน 92 คน เนื่องจากมีความจำเป็นในการให้นักเรียนนัดหมายกับผู้ปกครองและเป็นล่ามให้ผู้วิจัยในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งจะเป็นการสำรวจคุณภาพชีวิต ความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ ปัญหา และความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ

ค. ผู้นำหมู่บ้าน ศึกษาเฉพาะผู้นำหมู่บ้านที่เป็นชาวส่วยเขมรและมีบ้านเรือนอยู่ในหมู่บ้านแจงแมง บ้านชำ อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 4 คน โดยจะศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและความต้องการทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ตลอดจนสภาพความเป็นอยู่ ปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน และความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐอย่างเร่งด่วน

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้สัมภาษณ์กลุ่มบุคคลต่าง ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลประกอบการวิจัย คือ ครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านชำ จำนวน 5 คน ผู้บริหารโรงเรียน คืออาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนบ้านชำ จำนวน 2 คน และเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ ในการพัฒนาหมู่บ้าน และมีหน้าที่ในด้านสาธารณสุขโดยตรงของหมู่บ้านแจ่งแมง และบ้านชำ ได้แก่ พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล และสาธารณสุขตำบล จำนวนทั้งสิ้น 3 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ฉบับดังนี้

1.1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview)

แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ คือ

ฉบับที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์ ชาวส่วยเขมรกลุ่มผู้ปกครองและกลุ่ม ผู้นำหมู่บ้านแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open ended) จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต 5 ด้าน ตามขอบเขต การวิจัย คำถาม เป็นแบบ เลือกตอบ (Check list) จำนวน 35 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต เป็นคำถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 33 ข้อ

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ ปัญหา ความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐ และปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended) จำนวน 3 ข้อ

ฉบับที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์ครูและผู้บริหารโรงเรียนบ้านชำ ซึ่งจะ เป็น การตอบคำถามแบบปลายเปิด (Open ended) เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตและความต้องการทางการ ศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของชาวส่วยเขมร เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวิจัย จำนวนข้อคำถาม 10 ข้อ

1.2 แบบสัมภาษณ์อย่างไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview)

เป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หมู่บ้านแจ่มแจ้ง และบ้านชำ ได้แก่ พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล และสาธารณสุขตำบล เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวิจัย ในด้านสภาพความเป็นอยู่ สุขภาพอนามัย การประกอบอาชีพ เป็นต้น

2. แบบสอบถาม ใช้แบบสอบถามเพื่อรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนเกี่ยวกับความต้องการทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ลักษณะคำถาม เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) จำนวน 29 ข้อ (ดูรายละเอียดในภาคผนวก ข.)

3. แบบสังเกต เป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม การสังเกตนี้ทำประกอบการบันทึกภาพถ่ายเพื่อศึกษาสภาพที่อยู่อาศัย การดำเนินชีวิตประจำวัน การศึกษา เศรษฐกิจ สังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และวัฒนธรรม โดยใช้แบบสังเกตลักษณะเป็น Check list จำนวน 11 ข้อ

สำหรับขั้นตอนการสร้างแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบสังเกต ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

ก. ศึกษาจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพความเป็นอยู่ การดำเนินชีวิต เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมประเพณีของชาวส่วยเขมร เพื่อรวบรวมข้อมูลไปสร้างเครื่องมือการวิจัย

ข. นำแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบสังเกต ที่สร้างเสร็จไปปรึกษาเพื่อปรับปรุงแก้ไขกับอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมของคำถาม ดังมีรายนามต่อไปนี้

1. ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ อุ่นตา นพคุณ ภาควิชาการศึกษานอกระบบ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รัตนา ตุงคสวัสดิ์ ภาควิชาสารัตถศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4. คุณอรทิพย์ ต้นสกุล ผู้จัดการโครงการมีรณรงค์ คุณภาพชีวิตของประชาชนในชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

5. นายประสิทธิ์ เรืองเดช อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านชำ เป็นชาวส่วย เขมรและมีภูมิลำเนาอยู่ในหมู่บ้านแจงแมง

ค. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม ที่ได้รับการตรวจและพิจารณา มาแก้ไขปรับปรุงข้อความตามข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะ ข้อความใดที่ผู้ทรงคุณวุฒิ 4 ใน 5 ท่าน เห็นว่าเห็นว่ามีใช้ได้จึงเลือกมาใช้เป็นข้อความในแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ และนำไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจและพิจารณาอีกครั้ง โดยในแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ตอนที่ 3 ปรับปรุงจำนวนข้อเป็น 23 ข้อ และแบบสอบถาม นักเรียน ปรับปรุงจำนวนข้อเป็น 27 ข้อ

ง. นำแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยเลือกทำการทดลองใช้แบบสอบถามกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 จำนวน 25 คน โรงเรียนบ้านร่อง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ และทดลองใช้แบบสัมภาษณ์กับชาวส่วยเขมรที่เป็นผู้ปกครองนักเรียน หมู่บ้านร่อง อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 22 คน

จ. นำเครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์ และแบบสอบถามที่ได้มาคำนวณหาค่าความเที่ยง โดยใช้สูตรดังนี้ (ประคอง กรรณสูตร, 2525 : 42)

สูตร สัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{S_i^2}{S_x^2} \right)$$

เมื่อ n = คือจำนวนข้อทดสอบทั้งหมด

S_i^2 = คือผลรวมของความแปรปรวนของข้อทดสอบแต่ละข้อ

S_x^2 = คือความแปรปรวนของข้อทดสอบทั้งหมด

ปรากฏว่า ได้ความเที่ยงของแบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามดังนี้

แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองชาวส่วย เขมร ได้ค่าความเที่ยง = .96

แบบสอบถามนักเรียนชาวส่วย เขมร ได้ค่าความเที่ยง = .80

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการ เก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

1. ขออนุญาตขอความร่วมมือในการวิจัยจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึง ผู้ว่าราชการจังหวัดศรีสะเกษ เพื่อขออนุญาตในการดำเนินการวิจัยในอำเภอกันทรลักษ์
  2. ผู้วิจัยทำการสำรวจสภาพทั่วไปของหมู่บ้านโดยการสังเกต สำรวจสภาพแวดล้อมทั่วไป สัมภาษณ์ผู้รู้ และผู้มีหน้าที่พัฒนาหมู่บ้านโดยตรง เช่น ผู้อำนวยการโรงเรียน พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล นอกจากนั้นได้ทำการศึกษาจากเอกสาร ตำรา งานวิจัย ของท้องถิ่นต่าง ๆ ตลอดจนเอกสารของจังหวัดศรีสะเกษ
  3. ผู้วิจัยทำการศึกษา รวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยใช้เวลา 3 เดือน ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ - เมษายน 2531 โดยใช้แบบสอบถามนักเรียนชาวส่วย เขมร ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 โรงเรียนบ้านชำ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอกันทรลักษ์ จำนวน 100 คน เนื่องจากจำนวนนักเรียนที่ทำการศึกษาดังกล่าว เป็นพี่น้องอยู่ในครอบครัวเดียวกัน จำนวน 8 คน จึงทำการศึกษาโดยสัมภาษณ์ผู้ปกครองชาวส่วย เขมร จำนวน 92 คน
- ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้ปกครองโดยมีนักเรียนช่วยเป็นล่าม และอธิบายข้อมูลบางประการให้ผู้วิจัยเป็นการพูดคุยเป็นส่วนมาก ผู้ถูกสัมภาษณ์จะรู้สึกว่าเป็นการตอบคำถาม การสัมภาษณ์นั้นไม่กำหนดเวลาตายตัวแน่นอน อาจจะเป็นเวลาเช้า กลางวัน เย็น หรือพลบค่ำ เพื่อให้ผู้วิจัยจะได้ข้อมูลจากการสังเกต สภาพการดำรงชีวิตประจำวันอีกประการหนึ่ง นอกจากนี้การสัมภาษณ์ของผู้วิจัยจะไม่สัมภาษณ์จบภายใน 1 ครั้ง ส่วนมากจะเป็นจำนวน 2-3 ครั้ง และบางครั้งอาจไม่จำเป็นต้องใช้ล่าม เนื่องจากชาวส่วย เขมรบางคนสามารถที่จะใช้ภาษาไทยได้บ้าง ทั้งนี้เป็นการสร้างความคุ้นเคยระหว่างชาวบ้านและผู้วิจัย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงและถูกต้องมากที่สุด

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล รวบรวมข้อมูลตามลักษณะระเบียบวิธีการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ดังนี้

1.1 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview) แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลดังนี้

ข้อมูลฉบับที่ 1 เป็นการสัมภาษณ์ผู้ปกครองและผู้นำหมู่บ้าน แบ่งเป็น 4 คน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามปลายเปิด (Open ended) เป็นการสำรวจสภาพแวดล้อมทั่ว ๆ ไป เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการวิจัย วิเคราะห์ผลโดยแจกแจงความถี่ และสรุปผลโดยการพรรณนา

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check list) วิเคราะห์ผลโดยการแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ และสรุปผลในรูปตารางความเรียง

ตอนที่ 3 เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ผลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สรุปผลในรูปตารางความเรียง

ตอนที่ 4 เป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open ended) วิเคราะห์ผลโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และสรุปผลในรูปตารางความเรียง

ข้อมูลฉบับที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์ครู ผู้บริหาร ซึ่งเป็นการตอบข้อคำถามแบบปลายเปิด (Open ended) เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวิจัย วิเคราะห์ผลโดยการแจกแจงความถี่ และสรุปผลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ความ

1.2 ข้อมูลจากการสัมภาษณ์อย่างไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่หมู่บ้านชำ และบ้านแจนแจน ได้แก่ พัฒนาการตำบล เกษตรตำบล และสาธารณสุขตำบล เพื่อให้ได้ข้อมูลเสริมการวิจัย สรุปผลโดยการพรรณนาวิเคราะห์ความ

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามเป็นข้อมูลที่ได้รับรวมจากนักเรียน ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ผลโดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สรุปผลในรูปตารางความเรียง

3. ข้อมูลจากการสังเกตเป็นการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม วิเคราะห์และสรุปผลโดยการพรรณนาความประกอบภาพถ่าย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. คำถามแบบเลือกตอบ (Check List) วิเคราะห์ผลโดยใช้การแจกแจงความถี่และการหาค่าร้อยละ

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนความถี่ของรายการนั้น}}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}} \times 100$$

2. คำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) วิเคราะห์ผลโดยหาค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนเป็นรายข้อ โดยใช้สูตรทางสถิติ การกำหนดน้ำหนักคะแนน และเกณฑ์ประเมินค่า ดังต่อไปนี้

สูตร หาค่ามัชฌิม เลขคณิต ($\bar{X}$) (ประคอง กรรณสูต, 2525 : 94)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

$$\bar{X} = \text{ค่าเฉลี่ยของคะแนน}$$

$$N = \text{จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด}$$

$$fx = \text{ผลรวมของน้ำหนักระดับความต้องการทั้งหมดในแต่ละข้อกระทง}$$

กำหนดน้ำหนักคะแนน (Weight) ออกเป็น 3 ระดับคือ

มีความต้องการมาก	ให้	3	คะแนน
มีความต้องการปานกลาง	ให้	2	คะแนน
มีความต้องการน้อย	ให้	1	คะแนน

เมื่อได้ค่ามัธยิม เลขคณิตแล้วนำมาเทียบกับ เกณฑ์ประ เนิ่นค่ามัธยิม เลขคณิตของปัจจัยที่ทำ
ให้เกิดความต้องการของการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตดังนี้

ค่ามัธยิม เลขคณิต

2.51 - 3.00 เท่ากับ มาก

1.51 - 2.50 เท่ากับ ปานกลาง

1.00 - 1.50 เท่ากับ น้อย

หาส่วน เบี่ยง เบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อวัดการกระจายของข้อมูล
โดยใช้สูตร (ประคอง กรรณสูตร, 2525 : 69)

$$\text{สูตร } S.D. = \sqrt{\frac{fx^2}{N} - \left(\frac{fx}{N}\right)^2}$$

S.D. = ค่าความ เบี่ยง เบนมาตรฐาน

fx = ผลรวมของคะแนนดิบทั้งหมด

N = จำนวนผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด³

กรณีที่ค่าถาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) พิจารณาจากค่าเฉลี่ย
($\bar{X}$) และค่าความ เบี่ยง เบนมาตรฐาน (S.D.) โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ก. องค์ประกอบใดที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) สูงสุด จะมีความต้องการมาก
องค์ประกอบใดที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) รองลงไป จะมีความต้องการรองลงไปตามลำดับ

ข. ในกรณีที่องค์ประกอบมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) เท่ากันจะพิจารณาลำดับความ
ต้องการจากค่าความ เบี่ยง เบนมาตรฐาน (S.D.) องค์ประกอบที่มีค่าความ เบี่ยง เบนมาตรฐาน
(S.D.) น้อย จะถือว่าองค์ประกอบนั้นมีลำดับความต้องการสูงกว่า องค์ประกอบที่มีค่าความ เบี่ยง เบน
มาตรฐาน (S.D.) มาก

๓. ข้อมูลที่วิเคราะห์ค่าทางสถิติจะนำเสนอในรูปตารางประกอบความ เรียง